

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'OFENSIVA GENERAL

Els al·liats. — Au, nois, una empenteta més, que no's pot dir blat que no sigui al sac i encara ben lligat.

L'empenta

Creix aquest dies la furia de la gran guerra. S'encén la batalla en tots els fronts. Sota el sol d'estiu, la sang corre abundant. Havíem esperat dugues vegades una primavera tràgica, és a dir, més tràgica que les altres estacions dels anys de guerra. I heus aquí que és un estiu, l'estiu de 1916, que arriba al punt culminant de la tragedia magna.

El moment és decisiu. En poques setmanes, la decoració ha canviat. Ara són els aliats els que ataquen. Fins ara la lluita havia estat local i successiva. Ara és general i simultània. Els aliats donen una formidable empenta als Imperis centrals. Ja arriben els primers crits de victòria. Serà encara llarga la batalla. Però d'aquella empenta insistent i formidable l'enemic en sortirà aixafat.

Ara més que mai, el nostre cor està amb els aliats i sobre tot amb la França generosa. Hauríem estat al costat seu fins en la desfeta. Avui que les esperances de victòria al·liada s'accentuen, el nostre amor a la bona causa bateja com les banderes de combat.

ECONOMIA ISRAELITA

AMB tots els honors—saló del Palace Hotel, doble columna en els periòdics—se va celebrar a Madrid l'Assamblea d'Entitats Econòmiques. Sentim, una vegada més, la nostra superioritat catalana. Fou otorgada la presidència al rutilant senyor Vidal i Ribas, i la secretària al senyor Bernáldez, del Foment. Els torns d'oradors els ompliren aqueixos personatges nostres, els noms dels quals dringuen com monedes: Ferrer i Vidal, Monegal, Masriera... Ara, al Congrés, el primer en escometre ha estat un altre català, el senyor Ventosa.

Aquests homes conservadors, després de abraonar-se contra l'impost extraordinari sobre beneficis de guerra, iniciaren les recriminacions, i com en un míting de republicans, llençaren la culpa del déficit del pressupost, damunt l'administració defectuosa i endarrerida, i d'aquell xuclador que's diu Africa.

Compremem que els nostres mil·lionaris se neguin a pagar, que cap d'ells hauria pogut ésser fill pròdig, emperò fóra d'aquesta egoista acció, no poden regirar-se contra les culpes de l'Estat, perquè tots ells ho són de l'Estat. ¿No són ells els diputats i els senadors? Una trentena de parlamentaris assistiren a l'Assamblea, i ¿què han fet tots ells per la millora i la reforma de l'Administració? ¿Quines preocupacions sentiren per les tribulacions de l'Hisenda i del règim tributari? Passen els pressupostos sense discussió ni estudi, i permaneix l'administració pública sense que ningú la remogui, enquadrada com en 1850. Tot aqueix personal idoni que ara reclamen els plutòcrates, en sa majoria, entra i viu en la seva carrera, com en temps de Isabel II, sense que cap diputat conservador hagi posat una meditació en el seu millorament i modernització.

I en les seves relacions amb l'Administració pública ¿què han fet aqueixos senyors, sinó desentendre's d'ella, amb el mateix horror que pel fisc sent el poble, procurant, amb mixtificacions, sostreure a l'Estat la seva riquesa? ¿Per què, doncs, acusar a l'Estat de culpes propies i de inèrcies que ells accepten, multipliquen i propaguen?...

—Prescindiu del Marroc!—afegeixen.— ¿Per a què la sangria sense gloria i el gasto sense profit? ¿Dels 200 milions de déficit, 143 perteneixen als gastos de guerra? ¿Sí? Doncs el raonament dels mil·lionaris és molt simplista. Que's prescindeixi del Marroc... En 1909, això ho demanavem nosaltres i tan fort cridaren alguns, que'ls tancaren la boca amb plom. ¿Aleshores, qui, sinó ells, ressuscità un imperialisme espanyol que s'havia de complir a l'Àfrica? El Foment que ara se regira contra les incongruències marroquines, fou el primer en aconsellar i sostenir la marxa al Riff i a Tetuán. Se volgué fins fer una paròdia de guerra a lo 1860. ¿No's recorda l'elogi escrit a *La Veu de Catalunya*, dels senyorets voluntaris ingressats en l'exèrcit? Se pensava en el negoci de les mines, en l'exportació als moros, en les colònies agrícoles, i com que el negoci ha esdevingut perduda, que és precís saldar, se recorre a desfer en 1916 lo que's glorificava en 1909. Aquests conservadors renunciarien a Déu, a la Patria i al Rei, si els subjectessin a un impost del 40 per cent sobre els guanyos.

Però afegeixen: L'impost, en el fons, és equitatiu; és emperò impracticable. ¿Per ventura no tenim en els nostres carrers plantejat pels obrers un problema paral·lel al del ministre d'Hisenda? Teniu uns enormes beneficis—els diuen els obrers—i us demanem un augment en els nostres salaris. Ben just i factible aquest impost cristià i, no obstant, ho neguen. Per a ells no existeix ni Estat ni Poble, ni l'exigència ministerial ni la humil sol·licitud treballadora. Ningú mana sobre el diner, ni els alts ni els baixos. I forts en la experiència espanyola, segueixen la seva vida plàcida, pensant que mentre el projecte se desfà, la guardia civil de l'Estat, al qual neguen el seu socors, posarà una tanca fèrrea entre ells i els obrers gesticuladors i colèrics.

PARADOX

COM SEMPRE

L'art textil, a Barcelona, fa dies que sofreix una greu vaga; els mariners han deixat els vaixells, on se guanyaven malament la vida, per la poca consideració dels seus patrons; els carrilaires han anunciat als governs civils de tot Espanya el paro general pel dia 11. En Romanones seguirà l'exemple tancant la fàbrica de Lleis que té oberta a Madrid.

Tots aquests conflictes, ja greus avui i exposats a funestes complicacions, no preocupen gran cosa als elements més interessats en que la pau pública no s'alteri. Les autoritats creuen que ja fan prou movilitzant a la guardia civil; els patrons, atrinxerats darrera de les seves caixes, pensen que un o altre ho arreglarà; els obrers, avesats a la misèria, viuen com viu a l'estiu tota cuca. Tots plegats, per manca de serenitat, per sobra d'indiferència, per culpable imprevisió, deixarem que la troca vagi embullant-se i quan s'hi voldrà posar remei, ja serà impossible desenredar-la, per haver-s'hi fet algú nus tràgic.

En lloc com a Barcelona és tant complicada la qüestió social. De totes les regions espanyoles venen obrers avesats a guanyar poc i que, careixent d'esperit societatari, resulten un planté d'esquirols; els obrers barcelonins han fet fins ara més política que socialisme; mai falten vius que de les agitacions obreres ne fan escambell per a enfil·lar-se; li falta, a la classe treballadora, una organització ferma, seria i ben orientada. Per altre part, l'egoisme patronal dificulta la solució de tota mena de conflictes, i l'orgull fa impossible lo que pot-ser l'avaricia transigiria.

Si la meitat de lo que signifiquen els perjudicis ocasionats per una vaga, fós cedit amigablement i acceptat de bones veres a l'iniciar-se una qüestió, tothom hi guanyaria i no hi hauria necessitat de molestar a la guardia civil, ni veuriem doloroses i estúpides baralles de treballadors contra treballadors.

Però, aquesta vegada, com sempre, direm pare-nostres a Santa Bàrbara quan un llamp ens hagi obert el cervell.—JEPH DE JESPU

Els termes de la qüestió catalana

O és aquest el lloc per a exposar una vegada més, llargament, la qüestió catalana. Però bé convindrà, tot passant, oferir unes quantes consideracions capdals an aquells qui ignorin encara els termes de la nostra oposició.

La paraula nació, aplicada a Catalunya, no constitueix un concepte polític, sinó un concepte sociològic, ètnic. Si Catalunya és nació (i així ho creiem nosaltres), ho seria encara que la tiranitzés una metròpoli unitària. Si no ho fós, la seva independència no podria tampoc, sobtadament, nacionalitzar-la. Es cosa que no depèn de la voluntat dels homes, ni de l'albir de les lleis humanes. Exactament com la qualitat de l'idioma, aplicada al català, és un concepte filològic que no pot alterar la volubilitat de les acadèmies.

Per això l'expressió *nacionalisme* seria una vaguetat política si no fixéssim el grau d'emancipació o de personalitat que amb ella voldríem designar.

Mes, per sobre aqueixa distinció purament objectiva, hi ha en el catalanisme un fenomen de voluntat. Una voluntat de diferenciació. En quin sentit? Per part de l'escola històrica (des del tradicionalisme a la «Lliga»), en sentit regressiu. Per part de l'escola filosòfica (des del federalisme a les modernes esquerres catalanes), en sentit progressiu. —Ara bé: toca a l'Estat el desarmar l'una o l'altra d'aqueixes tendències per medi de la pròpia evolució del poder central. Així el govern Maura va representar evidentment una al·liança entre el govern i la «Lliga». Així, inversament, les esquerres catalanes, adherint-se a la República, han relacionat íntimament l'ideal propi amb la total lliberalització espanyola.

Els termes són claríssims. Una nacionalitat conscient, com Catalunya, tindrà tant més interès en mantenir-se unida estretament a un Estat, en quant aquest Estat li garantitzi millor la llibertat pròpia. Per això jo no sé veure com a qüestions diverses el problema total d'Espanya i el problema particular de Catalunya. Catalunya és una *persona política*, conscient d'una inferioritat de

la qual voldria emancipar-se; i hi ha un medi, gloriós per a tots, d'emancipar-se'n pacíficament: elevat el nivell de totes les nacionalitats espanyoles a la mida de l'ideal somniat per la consciència catalana.

Es evident que una nacionalitat graduarà el seu amor envers l'organisme polític director a mesura del benestar que hi trobi, segons els medis que hi trobi per a donar expandiment i creixença a la pròpia genialitat col·lectiva. I l'idioma és l'instrument ineludible d'aquella expansió.—Que'ls governs facin, doncs, examen de consciència; que's demanin si mereixen aquella adhesió; si han dotat a Espanya d'aquelles excel·lències polítiques capaces de concitar-se l'amor dels pobles i dels ciutadans. On són les lleis alliberadores i educatrius? On són les proves d'un amor digne d'ésser correspost? No's trobaran, certament, en aqueixes disposicions restrictives i draconianes, qui voldrien obtenir per força les afeccions que no poden lograr-se per obsequi natural!

Es verament una norma de justícia la que equipara i coordina les solidaritats nacionals amb les disposicions de llibertat ciutadana. —Feu-vos dignes de que'ls pobles us tributin llur estimació, abans d'exigir-la com un deure civil.

Per lo demés, en el problema catalanista hi ha un altre mòvil poderós, veritable força centrípeta del catalanisme: la rivalitat entre dues urbs, entre dues ciutadànies, entre dos *coàguls de poble*, entre dos orgues de voluntat col·lectiva: Madrid i Barcelona.—I, contràriament, per a neutralitzar l'urgència del problema, hi ha també una força centrífuga; una fortíssima i creixent qüestió social, nascuda de la condició laborista de Barcelona: la lluita entre pobres i rics, ja que entre els pobres hi ha nodrides masses d'emigrants, qui no poden sentir com a pròpia l'aspiració de Catalunya; i fins els mateixos treballadors catalans tenen l'ànima ausenta i estranya al catalanisme, perquè llur conflicte social està molt per sobre el conflicte local de Catalunya; i senten en favor propi l'impuls de l'obrerisme mundial com una *catolicitat*, com una universalitat.

GABRIEL ALOMAR

L'OFENSIVA

A dir Crist: «I seràs perdonada, perquè has estimat molt». Parodiem les paraules del Crist: «I serà vostra la victòria, perquè heu tingut sempre fe». Flemàtica, ment, els anglesos; ardorosament, els francesos; resignadament, els russos; líricament, els italians; amb la renúncia dels vençuts, els belgues i els servis; tots conservaven la fe en un dia de revenja i de força. I nosaltres, aquí, ens sosteníem el cor, contra totes les postracions i noves malestrugues. L'esperit del món no's podia deturar davant d'una màquina de guerra. Guillem II no podia esborrar a Jesús, ni la Declaració dels Drets de l'Home, ni la formació de l'Internacional.

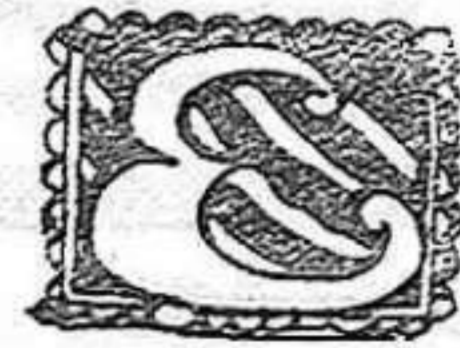
Quan arribarà l'ofensiva!... I bé, ja ha arribat. Tant se'n en dona que sigui un pròleg, com una marxa decisiu. El fet tangible, gloriós, suprem, és aquest: Alemanya, en els seus tres fronts, està a la defensiva. Ataquen els russos, i fan 225.000 presoners. Reaccionen els italians, i recuperen el Trentí. Inicien, els francesos i anglesos, la seva ofensiva, i prenen divuit pobles, les dues línies alemanyes en un front de 20 kilòmetres, 15.000 presoners, 200 canons. En sis dies no reaccionen els alemanys i l'avenç segueix metòdic, reflexiu, sense aquelles airores, però sagnantes, escameses.

I això és un començament, amics. Dia arribarà en que en tots els fronts començarà un avenç irresistible i la retirada alemanya serà com una contracció teratològica, com el replec d'un monstre tentacular. Un triàngul de batalla i de gloria, estrenyerà de Rússia a França als alemanys en derrota, i la vella Germania s'estremirà dolorida, com

la Nació Revoltada, llençada de les altures a l'abisme.

Comença la devallada d'Alemanya. Arriba el jorn de gloria. Però ens cal encara més fe i sostenir el cor per als dies terribles de les topades apocalíptiques. França contempla aquestes jornades amb una noble serenitat. Això no és res encara, sembla dir. Sí, és molt. Són els nostres dos anys que comencen. 1914 i 1915, han estat per als alemanys. 1916 i 1917, seran per a nosaltres.

MUTIS

L'raulesco conde de Romanones se negaba, el otro día, a admitir ninguna interpelación en las Cortes sobre la cuestión de Marruecos. Es tan negro, tan siniestro, tan macabro, lo que allí pasa, que la monarquía teme que si se descubre la cortina que oculta tanta iniquidad, tanta ignominia, estalle la revolución. En el Parlamento francés, en los Comunes, en la Duma, en el Reichstag se puede tratar de la guerra mundial, de la marcha de las operaciones, se puede hasta censurar a los generales. Nosotros, en cambio, no podemos quejarnos de la excesivamente fina puntería de los doce mil fusiles de Anghera. No podemos hablar de una guerra colonial que nos aniquila, que nos está haciendo perder el escaso crédito, la poca respetabilidad que nos queda. Hemos metido las manos en un avispero, y no nos las dejan sacar. Se nos ha clavado una espina en la nalga, y no nos permiten que nos la arranquemos. ¡Paciencia y barajar!

Tampoco consiente el Gobierno que se

hable de la verdadera naturaleza de la cuestión catalana, que se hable de autonomía política. Sobre esto no admite diálogo. Pase el regionalismo, la autonomía administrativa, las zonas neutrales, el dialecto catalán, o la lengua para la intimidad del hogar, para la literatura. Pase todo lo que sea dar quiebras al problema y adornarse con faroles sin irse derecho a él. Jugar con el huevo, hacer con él ejercicios malabares, bien; pero nada de estrellarlo y batir su yema. Acariar, hacerle fiestas a la cuestión, pase; pero ojo con romperle el himen y meterle el rejo hasta la entraña. ¡Chitón, punto en boca!

Vedado está también hablar de política internacional y de la guerra europea. La neutralidad es forzosa. No se autorizan mítines y conferencias francófilas, y menos, intervencionistas. La siesta aquí es obligatoria, aun para aquellos a quienes el hambre no deja dormir. El otro día, Lerroux iba a hacer en el Congreso una pregunta sobre política exterior; pero, en vista de pretendidas razones patrióticas que Romanones le adujo en secreto, desistió de hacerla.

Al Conde que nos condena a silencio, que todos los frutos nos prohibe, habrá que llamarle, como a Luis XVI, *Monsieur Vêto*. Mas no es extraño que los Gobiernos amen la mudez de sus pueblos. Los Gobiernos no quieren inquietudes. Cuando han hecho imposible la revolución, procuran matar la discusión. La media docena de revolucionarios y de idealistas que tienen todos los pueblos, están emboscados en las izquierdas de los Parlamentos y en las redacciones de los periódicos. Como no pueden actuar constantemente en la calle, operan en la tribuna o en la prensa. Cuando no pueden disparar y punzar con otra arma, disparan y punzan con la lengua o con la pluma. El Estado se ha constituido para chafar las trompetas de los pregoneros de la verdad, para aplastárselas en la boca. El Estado no es el órgano de progreso de los pueblos, sino una máquina, una argolla para hacer presión sobre su garganta, para ahogar sus protestas.

Lo raro no es que los Gobiernos hagan callar al pueblo, sino que los representantes del pueblo callen. Porque nosotros no podemos hablar, porque aprietan nuestros labios todos los bozales y todas las mordazas, los hemos elegido a ellos para que lleven nuestra voz al corazón de España, y desde allí la hagan resonar en toda la Península, sin que atiendan falsas razones patrióticas, ya que nadie tiene derecho contra la verdad ni sobre la verdad.

Es necesario, pues, hablar. Y es necesario hablar de Africa y del conflicto internacional y de nacionalismo y de separatismo. El Parlamento no se ha hecho para que unos cuantos desfaenados se reúnan a «potinear», a ocuparse de chismes, a contarse cuentos de viejas. Hay que hablar sin cesar. Es mentira que en España se hable mucho. Entre las facultades más preciosas que hemos perdido, que los Gobiernos nos han arrebatado, figura la palabra. España es un pueblo mudo, sordomudo, sordomudociego.

No puede haber inteligencia entre el Gobierno y la nación, entre las mismas clases sociales, si no hay intermediarios que las aproximen, que las pongan en relación y contacto. Hace poco, decía Miró en *El Diluvio* con singular acierto: «Cuando los vendedores de periódicos gritan por la Rambla «combate en Marruecos» y no dicen «gran victoria de los cristianos» o «gran derrota de los moros», la derrota siempre se supone que es de los cristianos.» Así el pueblo, cuando sus representantes no le aseguran que los proyectos del Gobierno son buenos, siempre piensa que son malos.

Hay que hablar, repetimos. Aunque no sea más que para decirles a los verdugos de la patria, que nos inspiren la misma repugnancia que el parricida de Riudarenas. Porque ellos también han asesinado a España, a su decantada madre, para despojarla, para robarle los cuartos.

ANGEL SAMBLANCAT

Nois del dia:

El petit Miranius, havent sopat, se'n va cap a dormir.

Al ficar-lo al llit, li diu sa mare:

—Ara digues el pare-nostre, menut.

El xicotet, fregant-se mandrosament els ulls:

—Escolta, mamà... ¿Que no estaria millor

que'l digués una vegada davant del fonògraf, i després cada nit li donaria corda?...

SONATA XV

SENTIU què criden allí dintre?

—Caso!

I què més?

—Me planto.

Perfectament, el senyor ministre diu que a Barcelona no's juga; nial «tuti», ni al «solo», ni al «domino», ni a la «manilla», ni al «billar» se jugarà aviat; que lo que és als prohibits... molt més que si no ho fossin. Ho deu fer que cosa vedada cosa desitjada.

Què dius' tu? Que no ho és de vedada? Pot-ser tinguis raó, deixem-ho corre.

Nois, al Congrés quina setmanassa. Allí Mellas, allí Mauras i Datos, Cambons, Albas, Lerrouxos, etc., etc. Res, lo bò i millor de cada casa, vui dir de cada partit.

El Mella seria un bon catedràtic d'història d'Espanya a qualsevol Institut; amoinaria una mica als nois amb aquell doll de eloquència que Deu li ha donat però vaja, seria un bon catedràtic, ara com a polític i parlamentari me permetran dir que passo.

I no és solament perquè sigui carlinot, no, això és clar que sempre és una tara, però molt més grossa es la de tanta història, tanta tradició i tant pensar-se que'ls temps no canvien i que devem fer avui lo que feien air. An els seus hèroes de Covadonga els canons de qualsevol potencia d'avui els treurien en dos minuts; els proletaris que anaven pot dir-se de quatre grapes, ara caminen amb el cap ben alt i trevalen per aguantar-li més fort. Si pogués ésser li diríem que's deixés d'histories i mirés al dia però com que ja sabem que no pot ésser el deixem per impossible.

En Maura fa com un noi conegut meu que un dia va volguer fumar i després ho veia tot vermell, la diferencia és que'n Maura ho veu tot negre. I després plora, però

això no li quita que tingui rabia i esgarrapi a en Dato i pot-ser an algú més alt que'n Dato. La veritat és que'l senyor de la neutralitat no va quedar gaire bé i que no pot ésser més veritat que va amagar l'ou al seu ex-quefe.

L'Alba ha presentat un projecte que'n principi mereix totes les meves simpaties, però que ja veureu com no s'aprova i si s'aprova no's compleix. Si s'arribava a complir, pagarien uns quants basters, teixidors modestos i curtidors petitets. Ni als grans naviers, fabricants d'importancia, diaris com l'ABC, etc. etc., els hi dirien res. Ni an ells ni als remaders castellans i aragonesos, com tampoc an els bladers i demés agricultors.

En Cambó i els seus ara per ara se dediquen a fer la tinyeta, d'això ja en saben.

Referent a don Alexandre se va enfadar molt perque en Cambó no l'anomenava. Home, no n'hi ha per tant; conto que a en Cambó quan li parlen de vostè li passa lo que a un malaguenyo *cuando le mienten la bicha*.

Bevem-hi, nois, que fa una calor que espanta.

MORITZ XXI

Meditació

Que'l món marxa malament, ja anys que no estic veient, però un quadro tant boirós, tan estrany, tan espantós com ho és aquest que a hores d'ara tenim davant de la cara, no crec que l'humanitat l'hagués jamai presenciat.

Jo, tinc de dir-ho amb franquesa, considero tant malmesa la màquina universal i em sembla tan colossal

El resum del President

—Al fin de cuentas ¿qué es eso del problema catalán?...

Un traje que, lo confieso, me viene bastante gran.

el caos on hem caigut, que alguns cops, esmaperdut, em pregunto amb melangia:

Què és aquesta bojeria?

¿Serà que els homes, realment, s'han begut l'enteniment o és que tenen el propòsit de buidar tot el dipòsit d'imbècil dolenteria que dintre el seu cor se cria, per veure si, fent-ho així, els seus dolors tindran fi?

Avui, tot lo que's produeix pot dir-se que sols serveix per combinar cataclismes, sembrar pestes, rompre crismes, ocasionar sobressalts i dar feina als hospitals.

Escampeu la vista arreu i digueu-me, què veieu Per dalt del cel, zeppelins; per sota el mar, submarins; per sobre, barcos grandiosos, amb uns canons horrosos que en cinc minuts mal comptats arrasen trenta ciutats.

Els carrils ja no transporten blat i cotó; avui sols porten pólvora, bombes, granades, baionetes esmolades, màquines per tirar fum, morters i bales dum-dum. Pels rius, amb empena boja, més que aigua, hi corre sang roja; camps i boscos, ahir verds, son avui tristos deserts o repugnants cementiris, on, enlloc de murtra i lliris, hi floreix fresca i ufana, la brutalitat humana, tenyida amb el fals colò de la civilització.

I tot això en nom de què?

¿Quin motiu hi pot havè perquè les més grans nacions vagin així a tomballons per planes i per muntanyes, arrencant-se les entranyes i trocejant amb ses furies el fruit de tantes centuries de noble perseverancia, de treball i de constancia?...

No ho sé!... Jo penso, rumió; el meu cervell es fa un lio, estudiant tots els aspectes de les causes i els efectes; però com que a l'últim veig que m'està venint mareig i l'explicació buscada queda, com sempre, amagada, plego el ram, prenc el berret, calo foc a un cigarret i tranquilament, a pata, me'n vaig a pendre una horxata.

C. GUMA

Teixidors, mariners, carrilaires

Què volen aqueixos obrers del diable?, es pregunten els fabricants, els armadors i els consellers de les Companyies de ferrocarrils. Bé prou que els obrers concreten les seves peticions; però els senyors que utilitzen els seus serveis no acaben d'enterarse'n, ni arriben a comprendre les peticions que se'ls dirigeix.

Aquesta és una característica de l'obtusa intel·ligència de molts patrons. Tan clar com és el motiu del mal estar obrer, tan precises com són les demandes de millors, i no obstant hi ha una part considerable del patronat que, amb una sinceritat igual a la seva miopia, pregunta cada cop: Què volen aqueixos obrers?

Posats davant de una demanda d'augment de jornal o de rebaixa d'hores de feina, els patrons obtusos—que són, desgraciadament, l'immensa majoria—troben que tot això són excuses, que l'obrer es queixa per vici i que les veritables causes del conflicte són unes altres, probablement ocultes i misterioses. La causa real—l'angunia del viure en les llars dels treballadors—de tant senzilla i clara que és, no els arriba a convèncer. Ells, els patrons, busquen altres causes més complicades i fosques.

Aqueixos senyors ignorants i incultes, aqueixa mena de semi-analfabets amb bona roba, no arriben a veure ni la simple realitat ni davant de l'aggravació present de les condicions de la vida obrera. L'africana passivitat dels governants espanyols respecte

“Eramos pocos y parió la abuela”

En Joan Espanyol.—Finalment!... Ja estem al nivell de les grans nacions!...

als problemes econòmics plantejats per la guerra, ha permès l'encariment extraordinari de les substàncies. I, com sempre, aquest encariment ha afectat en primer lloc als treballadors. Les seves angúnies han augmentat; la petitesa dels seus sous s'ha fet més dolorosa que mai. Qui pot estranyar, per fabricant o armador que sigui, l'accentuació del moviment obrer en el sentit de la petició de millores i augments de jornal? Es que els patrons creuen que tot això dels dolors i de les angúnies del proletariat són falornies i contes? De vegades hem arribat a pensar que molts patrons tenen la convicció que els treballadors ja estan bé en la situació d'ara, que ja en tenen prou i massa amb els jornals que ara guanyen, i que demostren insolents pretensions i excessiva golosia quan demanen que se'ls millori el seu estat actual. Doncs bé: nosaltres direm que amb patrons així, el problema social va a perill de pendre els mes tràgics caràcters. Aqueixa misèrrima mentalitat d'una gran part dels patrons és més perillosa i greu que totes les tendències violentes del moviment obrer.

Avui, davant la vaga dels teixidors i la gent de mar i de l'anunci de la vaga dels carriaires del Nord, no cal ésser sociòleg ni economista per a comprendre la raó dels obrers. N'hi ha prou amb tenir un cervell racional i un cor humà. D'altra banda les demandes dels obrers són tan modestes i el seu esperit d'avinença és tant evident, que amb una engruna de bona voluntat i d'intel·ligència que hi hagués en els patrons, els conflictes actuals podrien ésser resolts d'una manera satisfactoria.

Bons teixidors catalans, tan llestos! Brava gent de mar, tan menaçada pels perills! Obrers i empleats del carril, que treballeu tan llargues hores! Teniu la simpatia, no ja sols del proletariat, sino de tots els homes d'ànima oberta i noble. Us podran arrebaçar la victòria, però la raó no us la podrà pendre ningú.

A. R. I. V.

Vol l'Alcaldia suprimir la mendicitat. I recullen els pobres pel carrer. No està mal. Però que tingui cura amb el preu de les substàncies. Perquè si bada haurà de declarar la mendicitat general. I no podrà recullir-nos a tots.

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 29 DE JUNY AL 6 DE JULIOL

DE 1916

Per terra

Al front occidental, la ofensiva franco-anglesa ha començat. La lluita s'ha entaulat en un front de 40 quilòmetres, al nord i al sud del riu Somme. Des del primer de juliol fins al dia 5, els francesos (que han aconseguit l'èxit major) han ocupat uns quinze pobles, han enfonçat dugues zones de trinxeres alemanyes, han fet 10,000 presoners, i s'han apoderat d'un gran nombre de canons i metralladores i han avançat més de 5 quilòmetres endins, arribant, quasi a les portes de la important ciutat de Perona. Els anglesos, que han trobat més resistència, han ocupat fins ara quatre pobles, han fet 6,000 presoners i s'han apoderat també de gran quantitat de material de guerra. Al sector de Verdun no s'ha modificat la situació.

Al front rus, ofensives i contraofensives per les dugues bandes, amb avantatge per als russos, els quals, a més de la presa de Kolomea, han aconseguit avançar en altres punts.

Les darreres noves indiquen que l'ofensiva russa s'ha estès cap al nord, al sector que ocupa el general alemany Hindenburg. Fins al 30 de juny havien fet els russos 217,000 presoners. En els dies que van de juliol, n'han fet ja uns 20,000 més.

Al front italià segueix, un poc més lentament, l'avenç italià.

A l'Àsia menor, els russos han contrarrestat amb forts atacs els intents d'ofensiva per part dels turcs.

Per mar

Al Bàltic, hi ha hagut un combat entre un esquadró de torpeders russos acompanyats del creuer *Stavai* una esquadró de creuers alemanys. La topada no ha tingut conseqüències notables.

Per l'aire

L'activitat aèria ha augmentat enormement. Fets més notables: la destrucció de globes captius d'observació alemanys pels aviadors franco-anglesos, i bombardeig terrible de l'estació de Mitao (Rússia) ocupada pels alemanys, per un aeroplà rus.

S'estàn rebent molt bones impressions respecte a la tan esperada amnistia.

Sembla que a Madrid s'ho prenen bé, i que la llibertat dels periodistes condemnats per la Llei de Jurisdiccions, aviat serà un fet.

No's perdrà per nosaltres. Santa insistència!

Mireu si era llarg el discurs d'en Lerroux sobre la qüestió catalana, que per a publicar-lo *El Progreso*, tingué d'omplir dos números.

Davant d'aquella cascata de paraules un home no podia menys d'exclamar: «No sempre els que parlen més són els que tenen més raó.»

Una conferència política.

L'ha donada el jove Ullé (Jesús!) desenrotllant el següent tema:

«Trascendencia del banquete patriótico».

¿Trascendencia d'un banquet?

No parli més: una purga.

Els titulats «federales històrics» (quatre gats i una oliva que fa de cabo) han felicitat an en Lerroux pel seu discurs en pro de la unitat espanyola.

Que no se'n desfacin.

Diuenge passat va tenir lloc l'anunciada pelegrinació a Sant Joan de les Abadeses.

En la comitiva hi figuraven molts malalts de aquests que busquen el «miracle» de la salut.

Però entre tants com el cercaven, només el va trobar una nota de set anys, que abans del miracle anava coixa, i després del miracle... encara hi va, però no tant.

No tant?

Però... és que Sant Joan fa els miracles a mitges?... ¿O és que està distret amb les abadeses?...

Pobre senyor Suárez! Quina palissa me li han donat al Congrés amb motiu del jòc a Barcelona!

Vés, que pot-ser li costi la cessantia!

Ara sí que va de serio!

Ell que s'ho prenía jogant...

El nostre estimat amic i company Antoni Rovira i Virgili ha sigut obsequiat amb un ban-

quet per l'èxit de les seves conferències sobre nacionalisme.

L'àpet fou entre amics i transcorregué sense brindis.

Naturalment. Després de tantes coses, i coses tan encertades, com ha dit el nostre company en les seves conferències, ja no calia que ningú parlés.

Els germanòfils estan tots contents amb les gestes dels submarins al Mediterrà.

Cada nova víctima és per ells un nou motiu d'alegria.

Pobriçons!

S'ens prega la inserció:

Per a facilitar renseyaments sobre inscripcions, enterros no catòlics i matrimonis civils, ha quedat oberta una oficina en el local del Comitè Central de la Federació Lliurepensadora (Ateneo Humanidad—Ataulfo, 7, 1.er)

Poden fer-se consultes tots els dies.

Ara ja ho saben els que s'hagin de casar, o tinguin de néixer o es vulguin morir.

En Dato i en Maura s'han tret els drapets al sol en plè Parlament.

I la sessió en que això ha ocorregut els polítics l'han qualificada de *sensacional*.

Es un admirable país d'opereta aquest de les sessions *sensacionals*.

En Romanones ha fet qüestió de vida o mort l'aprobació del projecte de l'Alba respecte als beneficis obtinguts per la guerra.

Ve't-aquí que'l senyor Vidal i Ribas, que és un purista, podrà explicar el seu triomf als seus néts, dient: «La del Alba seria...»

S'ha celebrat la segona setmana municipal. Ja convé que facin bugada, ja; però no els empleats, sino els regidors. Aquests sempre són a la primera setmana, i d'aquí no voldrien passar.

Els pobres germanòfils volen treure importància a l'ofensiva dels aliats.

Naturalment, no és *kolossal*, però és eficaç. Els aliats no fan les coses amb espeterrament, sino amb seny i eficàcia.

Per això, els germanòfils, no acabaran d'entendre'ls mai.

En Puig i Cadafalch ha donat una conferència a l'Ateneu de Madrid.

I encara aquell Ateneu no s'ha clausurat. S'adverteix al públic que'l senyor Puig inclús va ésser aplaudit.

En Mir i Miró està desconsolat.

Els senyors de la Defensa Social han sigut, enguany, els encarregats de portar el pali i demés trastos de pès de la processó del Corpus.

I diu que ho feren molt bé.

Els senyors de la Defensa, amb tot i ésser senyors, s'han acreditat d'eminentíssims camàlics.

En un Congrés de Diputats.

El President:

«Senyors diputats: Discutida ja prou aquesta esmena, els que estiguin conformes que s'alcin drets; i els que votin en contra que restin asseguts.»

Un diputat:

—Oh, i els que, com ara jo, no estem ni a favor ni en contra de la esmena, què hem de fer?

—Aquests... que's posin de quatre grapes.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Dissabte vinent

Número Extraordinari

de

La Campana de Gracia

dedicat a la Revolució Francesa

14 de Juliol

La presa de la Bastilla

8 planes

10 cènts.